

HAJDUFÖLD

1923. év június 19.

KEDD

Debreczen, V. evf. (136.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 NELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 800 K.
 EGYES SZÁM ÁRA 40 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVARY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
 DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
 TELEFON 3-48. SZÁM.

„Hadur nevében vitézzé ütlek“

Vitézzé avatás a Margitszigeten

A Kormányzó 1018 legénységi és 230 tiszti vitézt avatott fel

Budapest, június 17. A Magyar Atlantikai Club Margitszigeti sporttelepén június 17-én tartották meg a vitézzé avatást.

A vitézzé avatás impozáns ünnepséget nem befolyásolta még a rossz időjárás sem és a kora reggeli órákban már az emberek tízezrei lepték el a Margitszigetet. A lélekemelő ünnepségen, amelyen

a Kormányzó 1018 legénységi, 230 tiszti vitézt és hősi halottat avatott fel,

megjelentek a már felavatott vitézek is.

A középtűt elhelyezett tribünt a Kormányzó és családja, Albrecht főherceg és családja, az egyházi és politikai, valamint világi előkelőségek számára tartották fenn. A kormány tagjai közül megjelent Nagy Mail igazságügyminiszter, nagyaládai Szabó István földművelésügyi miniszter, Petry Pál államtitkár, Huszár Károly, a képviselőház alelnöke.

Pont 10 órakor érkezett meg Horthy Miklós Kormányzó altengerügyi ruhában, fényes kísérettel s a harsonák hangzása mellett vonult fel az emelvényre.

P. Zadravecz István tábori püspök lépett ezután az oltár elé, ahol ünnepi beszédet mondott és az Ur áldását kérte a felavatandó vitézekre.

Ezután Ravasz László püspök, majd Taubinger Rezső evangélikus lelkész, végül Józsa Miklós unitárius esperes kérte az Isten áldását a felavatandókra és a hazára.

A Kormányzó ezután a Himnusz hangjai mellett a vitézi szék tagjainak kíséretében az oltár előtti emelvényre vonult. Az emelvény előtt a feldíszített asztalon leterítve feküdt a vitézi szék címere, rajta a feszület, a biblia, a kehely és a vitézi szék egyéb jelvényei.

Mély áhítattal szállta meg az egész szigetet. A Kormányzó kemény, erős hangja döngött a vitézek felé.

— Vitéz bajtársaim! Nehéz idők ritka örömei között foglalom el évenként ezt a helyet ezen a napon, amelyen magyar fajunk büszkeségét s jövő gerincét látom magam körül összejáratva. Ha szeretettel végigtekintek soraitokon, érzem a magyar róznak tiszta, romlatlan, üdítő levegőjét. Elszáll minden kételyem, vagy csüggedésem és bizalom tölti el lelkemet. A vitézi rend oltárán ma új tűz gyul ki.

Legyetek lánglelkű apostolai a magyar vitézségnek és az üzenetlen hazaszeretetének.

Országokat, nemzeteket mindenkor a széthúzás, a szervezatlenség, a fegyelmetlenség tett tönkre és csak szerveztlenség, fegyelmetlenség építheti fel. Ezen munkánál elsősorban

rátok számítok. Maradjatok mintaképei a férfi erényeknek, erőshitű, keménykötésű, hűségben kipróbált magyarok. Isten áldása kísérjen utatokon, a vitézi rend pedig maradjon mindenkor örök turáni fajunk büszkesége.

Zugó éjlenzés fogadta a Kormányzó beszédét, amely után három ültet mértek a vitézek kapitánya diszkardjával a diszpajzra a következő szavak kíséretében:

Tisztelet adassék az igaz Istennek, akit a mi őseink Hadurnak neveztek!

A Kormányzó ezután kíséretével az emelvény közepére vonult és a

felavatandó vitézek elmondották a vitézi esküt, miközben a zene halkán a Hízekegyet játszotta.

A vitézek az eskü letétele után egyenként a vitézek főméltósága főkapitánya elé vonultak, féltérdre ereszkedtek és a Kormányzó a következő szavak kíséretében ütötte vitézzé őket:

A Hadur nevében vitézzé ütlek!

A vitézzé ütés közben megható jelenetek játszódtak le. A felavatottak közül van három-négy vitéz, akik mindkét szemükvilágát elvesztették és több-n vannak, akiknek lábuk le van amputálva. A legmeghatóbb a hősi halottak várományosainak vitézzé avatása.

A vitézi jelvények kiosztása után az ünnepség véget ért és a Kormányzó déli 12 órakor a közönség lelkos éjlenzése közben szállt autóra. Délután 2 órakor diszabéd volt.

Másfél millió magyar egységes akaraton

Az ÉME közgyűlése Budapesten - Az ébredő fegyelem ünnepe. „Egy a célunk: Nagymagyarország a magyaroké legyen“

(A Hajdúföld kiküldött tudósítójától)

A pesti járda nyomdászetei által az ÉME felbomlásáról napok óta forgalomba hozott hamis hírekkel ellentétben talán még soha sem nyilvánult meg

az ébredők fegyelmezett egysége olyan imponáló módon, mint a vasárnapi budapesti központi közgyűlésen. Az ébredő fegyelem fényes diadala az, hogy mindazok, akik magánéletük körülményei folytán nem érezték magukat továbbra is alkalmasnak az egyesület vezetésére önzetlenül félreálltak.

Az egyesület pedig elismeréssel és tisztelettel adózva a lemondott vezetőségnek, egy akaratlan, minden választásból előállható surlódást, kerülve,

az ÉME életébe pezsgést hozó jelentős kornak előkészítését ideiglenes intézőbizottságra bízta.

A gyűlésen másfél millió feletti ébredő magyar képviseletében mintegy 600 központi és vidéki kiküldött jelent meg. Szokatlan érzéssel szemlélték a Dobrecan-vidékiek, Kecskemét, Cegléd, Kiskőrös és a Kunság református, csizmás, nyakraválótlan, szinmagyar gazdakiküldöttjeit

soraik között. A közgyűlés kezdetén Pálóczi Horváth István bejelentette az elnök és igazgatóság lemondását, akikkel szemben a közgyűlés jegyzőkönyvileg fejezte ki megbecsülését és rokonszenvét.

Az első felszólaló

Kádár Lehel

volt, aki bejelentette, hogy az Éme teljes erővel, teljes szívvél táma-

dásba megy át egy politikailag, mint társadalmilag, mind pedig a sajtóban. Ezután dr. Daniel Sándor indítványára

a közgyűlés az elnökség és az intézőbizottság jogkörét a következő öt intézőbizottsági tagra bízta: Hejjas Ivan, Prónay Pál, Hegedűs György, dr. Sarmezey Endre és Harkály Tibor.

Ügyvezető igazgató Turchányi Egon lelt. Egyhangulag választották meg a 150 tagból álló választmányt. A határozat kihirdetése után a közgyűlés percekig ünnepelte az új vezetőiséget.

A választás után

Lendvay István

hatalmas beszédben fejtette ki, hogy az Éme miért társadalmi egyesület, „mert — ugymond — politikai kérdés-e az, ha

nem engedjük, hogy a becsületes magyar társadalom éhenhaljon és elpusztuljon,

hogy a vérünkön megzavargodott zsidó sibegek hűgyeikkel autózzanak akkor, amikor a keresztyén magyarság éhesen jár az utcákon, hogy művészetből és irodalomból szellemi sertéshirtaladát állítsanak fel liberális „amerikások“

Prónay Pál

rövid pár szavát azzal fejezte be, hogy a gyűlés fegyelmezett magatartása mindenkit meggyőzhetett arról, hogy

egységes akarattal, törhetelelenül haladunk a magyar Nagymagyarország megteremtése felé.

A gyűlés a Himnusz elneklésével ért véget.

Előtérben a mezőgazdasági hitel kérdése

Hajótörést szenvedett a Gömbösök ellen indított zsidó sajtómanőver.

A politika hírei

A politikában a legutóbbi napokban a mezőgazdasági hitel kérdése felé fordult úgyszólván az egész közvélemény érdeklődése. Azok a tárgyalások, amelyek e kérdés rendezése céljából megindultak, most már napról-napra folynak. Hír szerint a tárgyalásokat az érdekeltségükkel már a közeljövőben befejezik, úgy, hogy a mezőgazdasági hitel ügye az indemnitás tárgyalása után következze

legelső javaslatok között a Ház plénuma elé kerül.

Az a nagy sajtómanőver, amely az ugynevezett fajvédő képviselők ellen az utóbbi időben megindult s amelynek célja egyrészt a Gömbösök és társainak az egységspártból való kiszorítása, másrészt pedig Wolff Károly politikai hitelének lerontása volt, ma már kétségtelenül hajótörést szenvedett. Azok a híresztelések, melyek az alítólagos Wolff-Gömbös-afférről szóltak, valótlanoknak bizonyultak. Ezt az ellenzéki sajtó is kénytelen volt beismerni és ép úgy kénytelen volt megállapítani, hogy teljesen valótlan volt az a kombináció, mintha Gömbös Gyula lemondana a kormánypárt ügyvezető alelnökségéről, kilépne annak keretéből is.

Egyébként ugyanaz a sajtó, amely állandóan részeket keres a kormányzó párton, szerényen, szónakul halad el amellett a nagy fiaskó mellett, amellyel az ellenzék legutóbbi átcsoportosítása, illetve egy táborba való tömörítése végződött.

Az ellenzék, amely minduntalan a kormányzópart egyenetlenségét hangsúlyozza, ezzel az új pártalakulással ismét

bizonyságát adta teljes politikai tehetetlenségének.

Összesen mintegy 10 embernek egy pártba való tömörítéséről volt szó és még ezt a 10 embert sem lehetett egységes politikai állásra bírni. Elképzelhető ezután, mennyire kiforratt politikai felfogás az, melyet az ellenzék képvisel.

Legérdekesebb ebben az egész kérdésben az a kijelentés, amelyet Rassa Karoly tett ama képviselők előtt, akik őt az új part ügyvezető tisztségére felkérték.

Eltudok képzelni — mondotta — egy olyan pártot, amely két három fele huz, azonban olyan pártot, amelynek 10—12 tagja van és 10—12 fele huz én nem tarthatok egy partnak. Egy időben vezettem egy ilyen pártot és meg is elégettem, így természetesen találhatják, ha most nem vállalom.

A diák-világkonferencia üdvözölte a Kormányzót

Parád, június 18. A diák-konferencia második és harmadik napján megválasztották a kongresszus elnökét és az egyes bizottságokat.

Az üdmeleges tárgyalások megkezdése előtt dr. Tillmann, a német delegátusok elnöke kért szót.

Feszült figyelem mellett nyilatkozatot olvasott fel, amelyben hangsúlyozta, hogy a németek csak nehéz szívvel és keserű lélekkel tudják magukat elszánni a konferencián való részvételre, minthogy azoknak a nemzeteknek képviselői is elfőttek a konferenciára, amelyek Németország gazdasági katasztrófáját elősegítették. A németek részvételükkel azt akarják kifejezésre juttatni, milyen nagy hálával vannak az európai diákszövetség iránt és maguk is elő akarják segíteni azoknak mozgalmát.

A bizottságok szombaton délután megkezdik munkájukat. A német bizottság jelentését dr. Tillmann terjesztette elő. A konferencia résztvevői nagy figyelemmel hallgattak azoknak az intézkedéseknek ismertetését, amelyeket a németek a közeljövőben tettek a diákság érdekében.

Vasárnap este került sor Magyarország jelentésére. Mikecz Ödön előterjesztette a magyar diákság viszonjáról szóló jelentést, amely ép úgy, mint a német és osztrák jelentés, *fájdalmas tükörképét adta annak a sanyaru helyzetnek, amelybe a magyar diákság a világháború követ kezében került.*

A gyűlés ezután elhatározta, hogy Magyarország Kormányzójához üdvözlő táviratot intéz. Ugyancsak üdvözlő táviratot küldött az elnökség az autómobil-turaversenyvel kapcsolatban Parádon időző József főherceghez is.

Hétszáz ezer korona gyűlt össze az árva gyermekeknek

A debreceni Patronage Egyesület tegnap, vasárnap tartotta meg gyermeknapját, amely minden tekintetben igen eredményesnek ígérkezett.

A rendezőség minden lehetőt elkövetett, hogy a gyermeknap jól sikerüljön, azonban a déli órákban hirtelen jövő eső miatt felbe kellett hagyni a gyűjtést és így a gyermeknap nem végződhetett azzal az eredménnyel, amelyet várni lehetett.

A délelőtti órákban tíz sátorban folyt a gyűjtés, ahol Debrecen városi társadalmának asszonyai és leányai árulták a virágot, süteményeket.

A déli órákban azonban hirtelen beborult az ég és a pár perc múlva már ugyancsak szakadó nyári zápor megakadályozta, hogy a gyűjtést tovább is folytassák.

Az eső miatt nem tudták megtartani a délutánra tervezett nagyerdői gyűjtést sem és el kellett halasztani a tombolajáték megtartását is.

A gyermeknap rendezősége ezért úgy határozott, hogy az elmaradt gyűjtést és tombolát június 24-én reggeli a következő vasárnap délután fogja megtartani a Nagyerdőn.

A tombolajáték között — amelyeket legnagyobb részben Debrecen városi kereskedői adtak össze — több igen értékes darab van s így érthető, hogy a vasárnap délután megtartandó tombolajáték iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A vasárnap délelőtti gyűjtés cred-

ményének összeszámolása egyébként még most is tart s ezért pontosan nem lehet megállapítani, hogy mennyi gyűlt össze az árva gyermekek javára, azonban annyi már is bizonyos, hogy a vasárnapi gyűjtés eredménye meghaladja a 700.000 koronát.

Egyébként a Mansz iparos szakosztályának tagjait, akik csak nem kivétel nélkül részt vettek a gyűjtésben, a szakadó eső sem gátolta

Kudarccal végződött Szerbia bulgár-ellenes akciója

Szerbiát magára hagyták szövetségesei - A Balkán békéje nem a kisantantól függ A franciák kiakarják éheztetni a Ruhr-vidéket

A bolgár államesiny ügye nyugvó ponthoz érkezett. Amióta Anglia leintette a mozgólódó Szerbiát és Olaszország is figyelmeztette Szerbiát a Bulgária elleni beavatkozás esetén várható következményekre, azóta a kisantant körében megosztottak a vélemények. Kiderült, hogy

Szerbia teljesen izoláltan áll, mert a többi kisantantbeli szövetségeseinek egyáltalán semmi kedve a beavatkozáshoz.

Görögország semmi szándékot sem mutatott arra, hogy a Lausannában nagynehezen elterelt háborús veszedelemet magára zúdítsa. Az oláhok kezdeményező szerepet csakhamar vállaltak, hanem csakis a kész eredmények elhalasztását gyakorolták eddig. Egyedül a cseh szövetséges nyilatkozott Szerbia kalandos politikája mellett, amelynek a távolesó volta miatt semmi remény nem lehetett arra, hogy támogatását adná a jogosult szövetségeseinek. Fizikai lehetetlenség az, hogy a cseh köztársaság Magyarországon keresztül fegyveres segítséget nyújtson Szerbiának Bulgária ellenes akciója esetén.

Annál veszedelemesebbnek látszott az az olasz demarche, amely meg-

meg abban, hogy nemes munkájukat tovább ne folytassák.

A lelkes iparos asszonyok a délutáni órákban összehajoltak egy nagy csomó süteményt, virágot, kimontak a Nagyerdőre, ahol sátrat állítottak fel a cukrászda előtt, a sporttelepen és egészen estig folytatták a gyűjtést.

Az iparos asszonyoknak ez a nemes akciója több mint 70.000 koronát jövedelmezett az elhagyott árva gyermekek részére.

magyaraita Szerbiának, hogy a Balkán békéje nem a kisantant egyes államainak szándékaitól függ, hanem azt a nagyhatalmak biztosítják.

A magára maradt Szerbia így kénytelen volt szegényszomre visszavonulni

és Bulgária rendszerváltozását most már a legnagyobb nyugalommal veszi tudomásul azzal, hogy ennek tulajdonképpen nincs is kisantantellenes jelentősége.

Hogy Szerbia milyen zokon veszi az olasz demarche, annak bizonyossága az a mérges hangú kommuniqué, amelyben az olaszokra rábizonyítani igyekezik azt, hogy tulajdonképpen a szófiai államesinyt olasz pénzben rendezték.

A Ruhr-vidéken a francia megszálló csapatok legújabbban a kiéhezett mód-szerhez folyamodnak

és a városoknak szánt élelmiszereket lefoglalják és így akarják megakadályozni a különböző segítőakciók működését.

A belga kormányválság tovább tart. Eddig még nem bizonyosodott be az a hír, hogy Theunis fogja az új kormányt megalakítani.

Megkezdtek a sertéskazárok kiszorítását

A „Hajdúföld“ cikke alapján megrendszabályozták a sertésvásárt

A Hajdúföld több hosszabb cikk keretében ismertette a debreceni sertésvásárral kapcsolatos törhetetlen állapotokat, az élelmes, ragadozó zsidó fajhoz tartozó ügynökök és kereskedők árfelejtási munkájukat,

akik hovatovább lehetetlenné tették a régi, tisztességes debreceni hentesek bevasárlását.

Az idegen fajnak a sertésárakat hihetetlen magasra csapták fel és elvonták a debreceni fogyasztótól.

A Hajdúföld cikke alapján a városi tanács elrendelte, hogy 9 óráig csak debreceni hentesiparosok vásárolhassanak. A hétfői sertésvásár már az új rendszabályok mellett folyt le. Az üdvös intézkedés már is éreztette hatását, a hentesiparosok sokkal szabadabban és olcsóbban vásárolhattak, bár

több jellegzetes keleti orru csak betolakodott a vásárra 9 óra előtt is és felakarták verni az arakat.

Ezek ellen, akiknek különben még iparigazolmányuk sem volt, már megtették a feljelentést a henteszakosztály figyelemreztetésére.

A sertésvásárral különben az árak emelkedtek. Az áremelkedés főoka a korona esése volt és ha nem történtek volna meg a pesti zsidó ügynököket megrendszabályozó intézkedések, az áremelkedés hihetetlen méretet öltött volna a debreceni fogyasztó közönség rovására. A kövér piacon a felhajtás 250 darab volt. A vásár iránvázata szilárd, kereslet nagy volt. Prima sertés 1700, 1800 korona. A sovány prima felhajtás közepes, a kereslet nagy. Hízjalni való sertés 1600—1800 korona. Szopos malac 40—50 ezer korona, egy éves süldő 170—180 ezer korona. A sertésvásár árai a hentesiparban is érezteti hatását, keddtől kezdődőleg egy kiló sertéshús 2200—2300 korona lesz forgalmi adóval együtt.

Bérmozgalmak Debrecenben

A hétfői napon több új bérmozgalmal keletkezett, illetőleg jutott erősebb stádiumba. A debreceni Nyirabatori Helyi Vasút alkalmazottjai *hétfőn reggel leszántatták munkát.* Az alkalmazottak szerint jelenleg igen kevés, 26—35 ezer korona fizetésük van s azt kérik, hogy *éppen olyan fizetést kapjanak, mint a más munkásai.* Bérmozgalmat kezdeményeztek a villamos vasút alkalmazottai is. Délelőtti megjelentek a kiküldöttek az előjáróság iparügyi osztályán Olas Vilmos rendőrkapitány előtt s előterjesztették kérésmüket, majd Szigy Lajos rendőrfőtanácsost keresték fel és kérték jóakaratu közbenjárását.

Az alkalmazottak el vannak keseredve és ha nem kapnak gyökeres javítást, sztrájkba akarnak lépni.

Muszoniszázalékos fizetésemlést kezdeményeztek a női szabók is. A tárgyalások itt folyamatban vannak.

Harmincéves találkozó

Azok a volt iskola társak, akik 1893-ban érettségiztek a debreceni református főgimnáziumban, szombaton és vasárnap tartották meg 30 éves találkozójukat.

Az ünnepség szombaton kezdődött, amikor délután 5 órakor Török Gábor pezsgőgyárában találkoztak a volt osztálytársak.

Este 8 órakor a nagyerdői pályéri lövöldében társasvacsera volt, amelyen az első pohárköszöntőt magas szárnyalású és költői gondolatokban gazdag beszéddel Zivuska Andor mondotta. Zivuska Andor pohárköszöntőjére Dóczy Imre középiskolai főfelügyelő válaszolt. Rajta kívül tartalmas szép felköszöntőt mondtak még S. Szabó József, Bede László, Ábrahám Dezső és Ercevy Péter.

A találkozó ünnepség után vasárnap a kollegium oratóriumában reggel 9 órakor hátaadó istentisztelet volt, amelyen Szabó Antal református eszperes mondott költői szép imát.

Az istentisztelet után a református főgimnázium tanári karánál tisztelgettek az intézet volt növendékeit, akiknek nevében a jelenlegi tanári kart Ercevy Péter üdvözölte lelkes hazafias beszéddel. Az elhangzott üdvözlésre S. Szabó József igazgató válaszolt, majd a találkozó résztvevői megtekintették a református főgimnázium épületét.

Az ünnepségek után délután a Gambrius étteremben villás reggeli volt, amelynek befejeztével a volt osztálytársak meghatóttan búcsúztak el egymástól.

A találkozóon a volt osztálytársak közül a következők vettek részt:

Dr. Ábrahám Dezső fővárosi ügyvéd, Bede László máramaroszigeti ref. lelkész, Bekéay Gyula föld-birtokos, Csath Béla posta és távirtda főigazgató budapesti lakos, Dr. Cseke Sándor várnagyjelölt arvaszéki elnök, Ercevy Péter kir. közjegyző, Fodor Vilmos honti főszolgabíró, Mester István államvasúti felügyelő nejevel, Mile Pál ny. rendőrkapitány nejevel, dr. Nagy Sándor ügyvéd nejevel, Szabó Antal ref. eszperes, Szelestei László eszperes, Szunyogh Béla ny. járásbíró, Török Gábor városi főmérnök, Ujfaluassy József tablai tanácselnök, Zivuska Andor államvasúti titkar. *Tandor:* D. ez. Imre középiskolai felügyelő, S. Szabó József ref. főgimn. igazgató.

Női és férfi kalapátalakítások legszebben készülnek

Szél Gergely-nél
Piacz-utca 63. Telefon 11-11.

Halálraítéltek a debreceni ítélőtábla előtt

Rablógyilkosság főpróbával 10 ezer korona miatt

Érdekes bűnpert tárgyalt hétfőn délelőtt és délután a debreceni kir. ítélőtábla Kolbenhayer Kálmán kuriai bíró, táblai tanácselnök elnöklése alatt működő büntető felelősségi tanácsa. Két halálraítelt állott a bíróság előtt, akik vadállati kegyetlenséggel gyilkoltak meg és raboltak ki egy szabolicsmegei gazdát.

A múlt évben történt, hogy Karaffa István nyíregyházi földműves és Zsindely András, akik már több betörést, lopást követtek el,

elhatározták, hogy rablógyilkosságot követnek el

és kirabolják Zsindely volt szolgálatadó gazdáját, Tomasovszky István nyíregyházi, bundásbokortanyabeli jómódu földművest.

Tervükbe beleavatták Pilinszky Mihály nyíregyházi lakost is, aki cleinte erősen ellenkezett, de a többiek revolverrel kényszerítették, hogy résztvegyen a rablógyilkosságban.

Tettüket a következőképpen hajtották végre: Hárman beállították Tomasovszky tanyájára és éjjeli szállást kértek. A gazda szívesen fogadta őket, szállást csinált az istállóban, sőt gazdag elemőzsiát, szalonát, kenyeret vitt nekik vacsorára. Amint belépett az istállóba,

Karaffa előugrott s revolverrel lelőtte.

Tomasovszky holtan esett össze. Az

elvetemült emberek ezután kifosztották a tanyát, ellopták a gazda 10 ezer koronáját s azután elmenekültek.

A rablógyilkosok elvetemültségére jellemző, hogy a gyilkosság előtt az egyik közeli erdőben főpróbát tartottak,

kipróbálták a revolvereket, melyikkel lehet jobban, biztosabban löni. A Karaffa revolvere működött legjobban, az övére esett tehát a választás.

A nyíregyházi kir. törvényszék a közelmúltban foglalkozott a bűnperttel s

Karaffát és Zsindelyt kötél általi halálra, Pilinszkyt 12 évi fegyházra ítélte.

Fellebbezés folytán hétfőn került a bűnpert a kir. ítélőtábla elé s a perbeszéd végosztásával, hosszas tanácskozás után kihirdette ítéletét, Karaffa kötél általi halálbüntetését és Pilinszky 12 évi fegyházbüntetését helybenhagyták,

ellenben Zsindely kötél általi halálbüntetését életfogytiglani fegyházbüntetésre változtatták.

Ugy Eöry Kálmán kir. ügyész, mint a védők fellebbezést jelentettek be a kir. kuriához.

Az elítéltek feltűnő cinikusan fogadták az ítéletet, amint az egész tárgyalás alatt is cinikusan viselkedtek.

Operett előadás karszemélyzet nélkül

Sztrájkolnak a Csokonai-színház kóristái - 15 ezer koronás havi fizetések - Emelik a helyárat

Jelentette annak idjén a Hajdúföld, hogy a Csokonai színház színészei fizetésjavítást kértek Kardoss Géza igazgatótól.

A színigazgató azonban kijelentette a színészek előtt, hogy csak abban az esetben teljesítheti a fizetésjavítás iránti kérelmüket, hogy ha a városi tanács hozzájárul a színházi helyárat felemeléséhez, mert az általános áremelkedés folytán a direktió nincs olyan helyzetben, hogy a helyárat felemelése nélkül is megjavíthatná a fizetéseket.

Mivel azonban a helyárat felemelések és ezzel kapcsolatban a színészek fizetésjavításának ügye sokáig húzódott a kis fizetésű

karszemélyzet hétfőn délelőtt sztrájkba lépett,

és nem jelent meg a próbán sem.

Kardoss Géza a sztrájkról azonnal jelentést tett az Országos Színészegyesület elnökségének a sztrájkoló színészek előtt pedig kijelentette, hogy amíg sztrájkolnak, nem hajlandó velük tárgyalásokba bocsátkozni.

Ezzel egyidejűleg a színigazgató a déli órákban megjelent a városi tanács ülésén és ismertette a karszemélyzet sztrájkja folytán előállott kelyzetet, arra kérte a városi tanácsot, hogy sürgősen járuljon hozzá a színházi helyáratnak 60 százalékkal való felemeléséhez, mert csak így tudja a színészeinek megadni a fizetésemelést. A színigazgató hivatkozott arra is, hogy más vidéki városok színházaiban a helyárat jóval magasabbak, mint Debrecenben.

A városi tanács Csűrös Ferenc kultúratanácsnok, Kondor Kálmán főszámvívó és Zöld József tanácsnok felszólalása után egyhangúlag megszavazta a 60 százalékos helyáremelést.

A tanács által megállapított helyáremelés ma, kedden lép életbe.

A színház igazgatósága által informált délutáni lapársunk az előbbi hír hatása alatt 40-50%-os fizetésemelést szavazott meg a kar tagjainak, akik erről a „papiros” fizetésjavításról nagy meglepetéssel értesültek, mivel valójában az igazgatóság teljesen elzárkózott kérésük teljesítése elől. A 8-15.000 koronás fizetés mellett éhen nyomorgó karszínészek kénytelenek kétségbeesésükben követelésüket továbbra is fenntartani. Szerény fizetésemeléssel mellett egy délutáni előadás jövedelmét kéri gyors-„segélyként”. (Zsuffi ház mellett maximum 10.000 korona fejenként.)

A sztrájkot mint politikai eszközt legelősebben elítéljük, de a jelen esetben, amikor mintegy 20 magyar család létkérdéséről és tizenöt-husz apró gyermek éhes szájacskájáról van szó, kénytelenek vagyunk azt megjegyezni, hogy

egy négytagú intelligens családtól nem lehet kívánni, hogy 10 kiló fa áraból éljen meg egy nap tisztességesen.

Anélkül, hogy az ügyben érdemileg állást foglalnánk, az éhező kis magyar gyermekek s becsületes magyar művész existenciák megmenetése érdekében kérjük közönségün-

ket, hogy — addig is, míg a színház emberbaráti érzelméről ismert vezetősége meg nem találja az utat, hogy a fegyelem veszélyeztetése nélkül teljesítse a kar kívánságait — ne sajnáljanak egy színházjegy árat beküldeni a nyomorgó karszemélyzet javára.

A névtelenül becsületes munkát végző kóristák

megérdemelnek ennyit a közönség részéről.

Adományokat kiadóhivatalunkba kérünk küldeni.

A „Kék mazur” tegnapi előadása különben a kar nélkül ment. Mától kezdve pedig — a színház közlése szerint — az elsőrendű tagok foglalkoztatásának statisztáin.

Élethalálharc a rablókkal a bolthelyiségben

Rablógyilkossági kísérlet Hencidán — Elfogták a tetteseket

Vakmerő rablógyilkossági kísérlet történt a múlt napokban a bihari megyei Hencida községben, ahol is a község legmódosabb gazdáját, illetőleg kereskedőjét Szabó Jakabot akarták kirabolni, míg fiát, a 22 éves Miklóst a rablók életveszélyesen megsebesítették. A rablógyilkossági kísérlet a legizgalmasabb mozi filmekre emlékeztet.

Mig a gazda távol van.

Szabó Jakab, akinek üzlete és lakása a főutcán van, üzleti ügyekben Budapesten tartózkodott s csak felesége, két leánya, Miklós nevű 22 éves fia volt odahaza. A család este felé a nyitott ablaknál beszélgetett, mikor arra felé haladt az egyik falubeli, Markovics György s szóba elegyedett velük. A házbeli elmondották, hogy másnap az attai vásárra mennek, van ugyan elég pénzüik, de még szükség volna vagy 100 ezer koronára, s megkérdezték nem tudná-e ezt az összeget addig kölcsönözni, míg az öreg Szabó haza jön. Markovics eleget tett a kérésnek s azonnal átadta a száz-ezer koronát.

Pszit, pénzt, mert megölök...

A Szabó család ezután lefeküdt. Éjfél felé a Szabó fiú, aki egyik leánytestvérével aludt egy szobában, arra lett figyelmes, hogy gyertyafény mellett két ember jár szobájában. Amint felült az ágyban, az egyik ismeretlen revolvert szegzett rá s fojtott hangon rákiáltott:

— **Pszit, egy szót sem, mert megölök... Hol a pénz?**

— **A boltban** — válaszolta a fiú, mire a rabló kényszerítette, hogy vezesse őket oda s mutassa meg a pénzt.

Ezalatt felébredt az egyik leány, de erre kést fogott a rabló.

Élethalálharc az üzletben.

Amint a boltba értek, a fiatal Szabó merész tette határozta el magát. **Hirtelen felrántotta az üzlet redőnyét, felkapta a redőnyhúzófát s neki ment a rablóknak, ütlegelni kezdte őket.** Az egyik az ütés következtében megtántorodott, mire a másik előrántotta revolverét s Szabó Miklósról lött, aki véresen eszméletlenül esett össze.

A golyó a tüdején, máján, karján ment keresztül s életveszélyes sérülést okozott.

A lövés pillanatában az öreg Szabóné s leányai kinyitották az ablakot s kétségbeesetten segítségért kiáltottak, mire a rablók anélkül, hogy bármit is magukkal vittek volna — elmenekültek.

Elfogták a tetteseket

A csendőrség azonnal széleskörű nyomozást indított meg s rövidesen elfogta az egyik tettest Csire Lajos 26 éves hencidai földműves személyében, akit a Szabó leányok is felismertek. Őrizetbe vettek még két gyanúsítottat is, akik közül az egyiket,

Varga Pált szintén felismerték. Ő volt az, aki kést fogott a Szabó leányokra. Beismerték, hogy akkor határozta el magukat a rablásra, amikor este az ablak alatt a 100 ezer koronás pénzkölcsonőről hallottak. Kiszállott a helyszínre Preinesberger Jenő vizsgálóbíró is, aki lefolytatta a vizsgálatot. A tettesek a debreceni kir. ügyészség fogházában várják büntetésüket. A szerencsétlenül járt Szabót a Debrecenből kiutazott Hüttl egyetemi tanár vette gyógykezelés alá. Állapota életveszélyesen súlyos.

Oláh megszállott területre szökött a 140 millió sikkasztója

Elsőnek jelentette a Hajdúföld azt a vakmerő sikkasztást, amit Budapesten Kopinics Jenő orvostanhallgató követett el, aki 140 millió koronát sikkasztott el a Hitelbank kárára s azután automobilon az oláh határ felé szökött. A budapesti rendőrség távirati értesítésére a debreceni rendőrség is bekapcsolódott a nyomozásba s minden intézkedést megtett, hogy a sikkasztót, ha Debrecen felé jön, elfogják. Kopinics azonban Szolnok, Békéscsaba ut irányt választotta. Vasárnap az Almássy-birtokon keresztül, nagy viharban át is ment a határon oláh megszállott területre.

Hétfőn, délelben az államrendőrség három detektívje az oláh hatóságok engedélyével átlépte a határt és most már oláh megszállott területen oláh hatóságokkal együttesen keresik Kopinics Jenőt.

NAPI ATROCITÁSOK

Kik a számottevő emberek?

Erre a kérdésre októberi emlékeink nemrégiben visszatért excellenciája adta meg a választ: **számottevő emberek mindazok, akik jelen voltak Márk Endre jubileumán, illetőleg csakis azok a számottevők.** Milyen jó nekünk, hogy ezt tudjuk. A legszámottevőbb persze Bernfeld Samuel és így tovább a többi előkelőségek. Egyszóval a zsidók és a szabadkőművesek a számottevők. Persze ezek bűrzének, akik pedig bűrzének, azok számot tesznek, számot vesznek és számot eladnak. Mi leg-alább is így értelmezzük a számottevőséget. A rendkívül határozott és kivételt nem tűrő kijelentéssel azonban nem értünk mindenben egyet. Voltak olyan számottevő egyéniségek is, akik tavoltartották magukat az ünneptől. — Többek például Bécsben tartózkodtak. No de ez nem baj. Az a fontos, hogy akik jelen voltak, azok mind számot tettek. Így utólagosan nagyon sajnáljuk az ünnepeket. **Milyen rosszul érezhette magát annyi számottevő és kiváló férfitól.**

Lekvárfőző üstök

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedésében

passzírozó és liszt-szítók
Kossuth-szobornál.

HIREK

1923 június 19. (Kedd)

Prot.: Gyárfás, Kath.: Falk J.

Időjárás: Hazánkban az eső az ország keleti felére is kiterjedkedett, az eső mennyisége is különböző. A hőmérséklet ma reggel többnyire 10 fok alá süllyedt. **Időjárás:** Továbbra is változékony idő várható lényeges hőváltozás nélkül, helyenként még esővel.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 8-12-ig.

Egyetemi könyvtár délelőtt 9-1-ig, délután 2-6-ig.

Csokonai-színház este 8 órai kezdettel Kék mazur B) bérlet.

Apolló:
Vigszínház: Sodoma és Gomora.
Urania: Vigyázz ha jön a vouat.
Cigányzenészek — DVSC footballmérkőzése vasutas sporttelepen 5 órakor.

A városi nőipariskola és iparostanonok kézimunka kiállítása Burgundia-u, 1.

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Angyal, Muraközy, Magyar Korona, Bocskay.

Ha jól olcsón akar venni, keresse fel a

„HANGYA“

üzleteit. Főüzlet Rózsa-utca 4. Fiókoka város minden részében.

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban ugyisint az összes csemege és fűszerárakban allandoan nagyválaszték. —

— **Ugron István lett az Erdélyi Magyar Párt ideiglenes elnöke.** (A Hajdúföld kolozsvári tudósítójától.) Az Erdélyi Magyar Párt választmánya szombaton délután ülést tartott Kolozsváron, hogy a Jósika Sámuel báró halálával megüresedett elnöki tisztség ideiglenes betöltéséről határozzon. Amint előrelátható volt, a választmány tagjai egyhangúlag Ugron Istvánt választották meg az Erdélyi Magyar Párt ideiglenes elnökének.

— **Japán és finn vendégek jönnek Debrecenbe.** A városi tanács hétfő délelőtti ülésén Magoss György felolvasta a Ker. Magyarországi Egyesületek titkáranak a levelét, amelyben az egyesület közölte a tanácsal, hogy a keresztény japán egyesületek titkára, S. Sajító és V. Dollvel finn lelkész legutóbb azt az óhajukat fejezték ki a magyarországi egyesület titkára előtt, hogy szeretnék Debrecenre és a Hortobágyot megtekinteni. Ezért az egyesület arra kérte a városi tanácsot, hogy gondoskodjon az előkelő külföldi vendégek ellátásáról. A városi tanács elhatározta, hogy örömmel tesz eleget a kérésnek és ezzel egyidejűleg utasította a mátai biztost, hogy a külföldi vendégeket kalauzolja. S. Sajító, a japán egyesületek titkára egyébként igen előkelő pozíciót foglal el hazájában és a külföldön s debreceni látogatása már csak azért is nagy jelentőséggel bír, mert S. Sajító baráti viszonyt tart fenn a Népszövetség főtitkárával és ilyen módon megbecsülhetetlen szolgálókat tehet Magyarországnak.

— Jön: Tűnő napsugarak, Lydia Borellivel.

— **Gyűjtés a nyomorgó diákoknak Derecskén.** Az országos diáknymorényhitő akció debreceni főosztályi választmánya elhatározta, hogy vasárnap, június 24-én egész nap Derecskén rendez gyűjtést a nyomorgó diákok számára. — Este lampionok mellett táncmulatság lesz a község házában tombolával, szépségversennyel egybekötve.

— Jön: Tűnő napsugarak, Lydia Borellivel.

— **A Ludovika Akadémia ünnepe.** Budapestről jelentik: 181 éve annak, hogy a magyar nemzet képviselői, a magyar rendek az 1792 évi országgyűlésen hangot adtak Zrínyi Miklós kívánságának, hogy a magyar nemzet fiait magyar tisztetek vezessék és hogy e célra magyar nyelvű tisztis nevelő intézet állítsák fel. A felépült intézet falai között azonban a tanítás a bécsi katonai vezetés nagynemzet álmai miatt egész 1872-ig nem kezdődött meg. Ma már 50 év pergett le azóta, hogy hosszú nemzeti küzdelmek után az 1872-73 tanévben a Ludovika Akadémia falai között a magyar tisztképzés kezdetét vette. A magyar nemzet katonai és polgári kiválóságai a félszázados évforduló jelentőségéhez képest nagy ünneppelylel ülik meg június 24-én a nagyfotosságu eseményt.

— Jön: Tűnő napsugarak, Lydia Borellivel.

— **Innius 23-án lesz a Dombostanya bérletének árverése.** A városi tanács legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy a Dombostanya elnevezésű 1420 hold területű városi birtok bérletére június 23-án délelőtt 9 órakor tartja meg az új árverést. A kikiáltási ár holdanként a legutóbb utóajánlatképpen megígért 124 kilogramm rozs tőzsdei középértéke. A június 23-án megtartandó árverés eredménye ellen már nem lehet lesz több utóajánlatot beadni.

— **Tűzrendészeti ellenőrzés a főpróbákon.** A debreceni államrendőrség és tűzoltóság közösen egy kérelmet intéztek a városi tanácshoz, melyben arra kérték a tanácsot, hogy a Csokonai színházban rendezett műkedvelői előadásoknak a főpróbáira is vezényeljék ki a rendőri és tűzoltósági készütséget. Kérésüket azzal indokolták, hogy a műkedvelői előadások szereplői a tűzrendészeti szabályrendeleteket nem ismerik s ezért már a főpróbákon is szükséges a teljes felügyelet. A városi tanács oly módon döntött a kérdésben, hogy az állandóan a színházban tartózkodó két tűzoltót szigorúan utasítani fogja a műkedvelői előadások főpróbáin a legfontosabb felügyelet gyakorlására, ami aztán a rendőrség és tűzoltóság teljes készütségének a kivonulását feleslegessé teszi. A határozatot a tanács úgy indokolta, hogy a műkedvelői előadásoknak — melyek majdnem mind jótékonycélúak, — a bevételét az oly tetemes kiadásoknak, mint randőrségi és tűzoltósági díjak kétszeri beszedése, érzékenyen érintené.

— **Rajzkiállítás az iparostanonc iskolában.** A városi nőipariskola és az iparostanonciskolák rajz és kézimunka kiállítása június 18-tól 24-ig megtekinthető a Burgundia-utca 1. szám alatt lévő ipariskola földszinti termeiben. A nagy gondnal és hozzáértéssel létesített kiállítás megtekintésére felhívjuk az érdeklődő közönség figyelmét.

— **Julius 31-ig lehel kérni a földhasznosítási megállapítást.** A Földbérleti Egyesület vezetőségétől nyert értesülésük szerint az 1922/23. gazdasági évre járó hasznosítási megállapításra, emelésére vagy mérséklésére irányuló kérelem előterjesztésének határidejét július 31-ig meghosszabbították. Az ily irányú hasznosítási kérelemeket tehát e határideig kérelem nélkül előterjeszthetők. Közli az egyesület vezetősége különösen a hasznosítási kérelemre vonatkozólag még azt is, hogy a debreceni bíróságoknál a hasznosítási kérelemre vonatkozólag az elmulasztott gazdasági évre az a gyakorlat alakult ki, hogy hasznosítási kérelem esetén a holdanként a legtöbb esetben 1 mm., ritkább esetekben másfél mázsa termény egyenértékűt állapította meg. A bíróság nem fogadta el a mai túlmagasán megállapított hasznosítási kérelemeket. Az egyesület ügyvezető titkára a hivatalos helyiségben, József királyi herceg u. 35. sz., I. emelet, bővebb felvilágosításokat ad bárkinek.

— **Delmár Walter lett az autóverseny győztese.** Budapestről jelentik: Vasárnap délután hirdették ki az osztrák és magyar turaut eredményét a Királyi Magyar Automobil Klubban. A versenybizottság és a sportbizottság tagjai már szombaton este hozzákezdték az eredmény kiszámításához. A nagy körültekintést kívánó munka egészen vasárnap délutánig tartott. A közel 2000 kilométeres utat jó pontokkal tette meg 12 kocsival, amelyek a verseny abszolút győztesei. Valamennyien aranyplakettet nyertek. A győztes a jó pontok sorrendjében Delmár Walter lett.

— **Gazdak tanulmányi kirándulása Karcagra.** A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felhívja az érdeklődő gazdak figyelmét, hogy a június 24-én, vasárnap a karcagi szikjavítási kísérletek megtekintésére tanulmányi kirándulást rendez a Kamara, melynek programja a következő: Indulás: vasárnap reggel 7 óra 12 perckor indul a gyorsvonat. Megérkezés után a szikjavítási kísérletek megtekintése, mely alkalommal Teritz Péter bányafőtanácsos, a kísérletek vezetője előadás fog tartani a szikjavításról. Előadás után ebéd a földmivesszékola konviktusában, (egy teríték ára 500 korona), délután a földmivesszékola gazdaságának megtekintése. Visszajövetel az esti gyorsvonattal. Jelentkezéseket a Mezőgazdasági Kamara hivatalos helyiségében (Debrecen, Piac utca 9. sz., I. emelet) vagy a „Debreceni Gazdasági Egyesületnél” kell beadni június 21-én délig.

— **A menekültek figyelmébe.** A menekültügyi kirendeltség felkéri azokat a szülőket, akiknek gyermekei az elmúlt iskolai évben használatra könyveket kaptak kölcsön a hivataltól, hogy ezeket a könyveket a legkésőbb június 23-ig szolgáltatassák vissza.

— **A türelmetlen katonák alaplan vádja.** Még a múlt évben történt, hogy a debreceni vonatosztály több katonája leakt szerelni, azonban a leszerelésük kisebb-nagyobbal halasztást szenvedett. A katonák körében az volt a vélemény, hogy a leszerelés Schivmann Nándor számadó őrmester miatt húzódik, aki csak pénzért, élelmiszerért, dohányért, malacért, buzáért, lovaglópalcáért eszközölte ki a leszerelés siettetését. A katonák erre panaszuinak szolgálatai uton is kifejezést adtak. Schivmann a katonai törvényszék a napokban vonta felelősségre. Targyalásvezető Mánya Márton hadbíró őrnagy volt, a vádat Szűcs Sándor hadbírószázados képviselte, míg a védelmet dr. Pórszász Károly ügyvéd, katonai védő látta el, Schivmann, akinek külömben 130 hold földje van, tagadta a vádakat. Ő senkitől sem kért és nem is fogadott el pénzt, ajándékot és nem is volt joga és befolyása siettetni a leszerelést. A bíróság a tanúhallgatások, majd Pórszász Károly jogi érveken gazdag védőbeszéde után Schivmannat a vádak alól jogerősen felmentette.

— **Megkezdődött a Tisza per tárgyalása.** A budapesti ítélőtábla hétfőn foglalkozott a Tisza per vádlottjainak ügyével. — Tudvalevően négy polgári vádlottja volt a törvényszék előtt folyó pernek. A büntető törvényszék Kéri Pált köteléltali halálra, Gertner Marcolt 14 évi fogságra ítélte. Fényes és Vágó Wilhelm Jenőt felmentették az ellenük emelt vád alól. Felebezés folytán az ügy az ítélőtáblához került. A hétfői tárgyaláson előbb Gertner hallgatták ki a nacionáljára vonatkozólag, azután Fényes László adatait kérdezte az elnök. Amikor Fényes László vallása iránt érdeklődött, érdekes jelenet fejlődött ki. Fényes László így szólt: Erre a kérdésre vonatkozólag zavarba jövök. Református vagyok, annak is keresztelték, a Tisza fále vizsgálati fogságom alatt azonban a református egyház kiközösített. Ezután a bíróság megkezdte az előző bíróság ítéletének felolvasását, amely előreláthatólag egész napot vesz igénybe.

— **Százezer korona pénzbüntetés Kormányzóért.** A debreceni kir. törvényszék büntetőtanácsa Keserü Lajos kuriai bíró, törvényszéki elnöke alatt Bay Sándor álmosdi gazdag földbirtokos bűnyégét tárgyalta hétfőn, aki a vádirat szerint a múlt év őszén, amikor a nemzeti hadsereg két tüzére, vitéz Kovács Lajos és Horváth Nándor tüzmesterek Álmosdon a tüzerlovaknak szalmát akartak vásárolni, sértő szavakkal illette a Kormányzót. — Nem adok számit a Kormányzónak sem, — kiáltotta dühösen. A perbeszéd után a bíróság Bay Sándort százezer korona pénzbüntetésre, egy évi hivatalvesztésre ítélte. Kádár István kir. ügyész súlyosbításért, a védő enyhítésért felebezzett.

— **Öngyilkossági kísérlet az utcán.** Dobi Maria homokkerti eselédány hétfőn este a Homokkerti-utcán öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Esméletlenül esett össze a kövezeten. A gyorsan kivanult mentők beszállították az egyetemi külső klinikai telepre. Állapota súlyos. Tettét szerelmi bánatában követte el.

— **Értesítés.** Sándor Ármán szolidaritásáról ismert ékszerüzletét legnagyobbitva s gyönyörű ékszer, óra, ezüst és dísz tárgy ujdonságokkal felszerelve, eddigi üzletével szemben, a városi bérpalotába helyezte át.

Rudvas, szekérvasalások

és egyéb mezőgazdasági vasárak terakata SESZTINA LAJOS cégnél.

DR. REX-FÉLE PIPERESZAPPANOK

LEJÓBBAR ————— LEGOLCSÓBBAR

Rapható: Drogueriákban és Illatszertárakban.

A homokkerti óvoda ünnepélye.
A homokkerti óvoda mély ünnepség keretében ünnepelte vasárnap délután fennállásának huszonöt éves jubileumát és Korompay Gyuláné óvodnőt, aki az óvoda felállítására óta tanít az intézetben. Az ünnepélyes formák között megtartott évszázó vizsgán megjelent Csűrös Ferenc kultúrta- tanácsnok, Kesserű Lajos kuriai bíró, törvénytudó elnök és még sok mások. Csűrös Ferenc tanácsnok meleg szavakkal üdvözölte Korompay Gyulánét, akit lelkes ovációjában részesítettek a nagyszámú megjelent szülők is. Az ünnepélyen — amely tulajdonképpen az óvoda évszázó vizsgája volt — a közönség sokáig gyönyörködött a kicsinyek által előadott versekben, játékokban és szavaltatokban, amelyeknek kitűnő betanítása Korompay Gyuláné nagy tudását és paratlanul lelkes buzgóságát dicséri. Az évszázó ünnepélyt a közbajított esős idő miatt félbe kellett szakítani, de a vizsgát jó idő esetén a jövő vasárnap folytatni fogják.

Debreceni kiállítók sikere a gyermekegészségügyi kiállításon.
Az országos gyermekegészségügyi társaság első országos kiállítását Herthy Miklós Kormányzó és felesége szombaton délelőtt nyitották meg ünnepélyes keretek között Budapesten a Műcsarnokban. A Kormányzó nagy érdeklődéssel tekintette meg a kiállítás igen gazdag és értékes anyagát és elismeréssel adózott a debreceni Tisza-egyetem Szontagh-féle gyermekklinika és a Neuber-féle bőrklinika élvezetes, tanulságos kiállítási anyagának. Az egészségügyi kiállításról, amely főképpen laikusok számára készült, a jelenlévők külföldiek is dicsérőleg nyilatkoztak. A debreceni egyetem képviselőitében Szontagh professzor helyett Kovács Imre klinikai gyakoruk jelent meg a kiállítás megnyitáson.

Társadalmi és egyesületi élet. A Ker. Nemzeti Liga előadása.
A debreceni Ker. Nemzeti Liga nagyszerűen igérkező előadást rendez csütörtökön délután fél 6 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében. A nívós szep program keretén belül előadást tart Rugonfalvi Kiss István, Magyar Imre zenekarának kísérete mellett énekel Timár Ila a Csokonai színház primadonnája, irredonta költeményeket szaval Kiss József. Az előadásra — amely iránt egyébként városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg — Debrecen város keresztyén magyarságát ezuton hívja meg a Keresztyén Nemzeti Liga főtitkára. Belépti díj nincs.

Tiszli repülői kitüntetés jelvény Vízszínház mozgó környékén elveszett. Magtalanlóját kérem, hogy a jelvényt a kiadóhivatalban megfelelő jutalom ellenében adja be.

HETI MŰSOR:

Kedd B) bérlet: A kék mazur.
Szerda C) bérlet: A kék mazur.
Csütörtök D) bérlet: A kék mazur.

Asszonyi László és Kürthy György kapták meg a pécsi színház bérletét. Pécsi jelentik: a törvényhatósági közgyűlés a pécsi Nemzeti Színházra a jövő évradra 39 szövegtöbbséggel 30 elutasítással Asszonyi László és Kürthy György színművészeknek adta bérletét, akik a versenyfolyamán együttes ajánlattal vettek részt.

Értekezések és megbeszélések közleményei:
Csokonai színház. Kék mazur, melynek eddigi előadásai zsúfolt házakat vonzottak ma B) bérletben került színre. Timár Ila, Kovács Teres, Unger, Markovics és Szigeti együttes kiváló alakításokat nyújtottak, akiket a közönség jelenéseik során állandó ovációjában részesített. Jegyadókat a Kék mazur sorozatát előadásaira. E hó végén felújításra kerül Szép Heléna Offenbach-operett. Heléna Timár Ila lesz. Menekvés: Szigeti Jenő.

Levendula kiváló operett első délutáni előadása vasárnap.
Halassi Mariska játssza a Váloperes hölgy vigjáték újdonságát, a budapesti Magyar Színház ságerdarabjának címszerepét. — Előkészületben: Szép Heléna Timár Ila-val, Menekvés Szigeti Jenő.
Ma B) bérletben Lohár Ferenc híres operettje: Kék mazur. Jánoska kettős szerepét a kiváló Markovics Bandi játssza.
A kék mazur előadásán a művész személyzet énekli a kórust. Kardoss Géza

igazgató tegnap jelentette ki a kórustagokat a színpadról s ahelyett, hogy megütközést keltett volna, tapssal honorálta a telt ház az igazgató azon kijelentését, hogy ezt a legteljesebb mértékben elítélendő lépést a kórusnak úgy pótolják, hogy az igazgatóval az élén holnap-tól kezdve, ugy az énekes, mint a prózai maganszereplők helyettesítik a kórust. — Így olyan érdekes előadásban lesz a közönségnek része, ami párját ritkítja. Tekintve, hogy Voith, Halassy, Erdősi, Csapó Püspöki, Kardos igazgató, Sötét, Krompach, Magyarai, Rajzával az élén áll ki a holnapi kórus.

Vízszínház-mozgó. Sodoma és Gomora, mind a két rész egyszerre. Lucie Doraim és Georges Reimers a főszerepekben.

A Gambinusban Kics Béla és fiait teljes zenszere hangversenyez.

MESETEDEK

A MOVE atletikai versenye

Szép eredmények mellett folyt le a MOVE Debreceni Sport Egyesület vasárnapi atletikai versenye. Az esős idő a közönség nagy részét elriasztotta és sokat leront a verseny szépségeiből is. Részletes eredmények:
100 méteres síkfutás: 1. Muskát MTK 11,3 mp., 2. Stántó DTE, 3. Pallaghy MAFK.
400 méteres síkfutás: 1. Juhász MAC 51 mp., 2. László MTK 55 mp., 3. Pallaghy MAFK.
1000 m. síkfutás: 1. Fonyó MTK

Értékpapír árfolyamok

Banok:	Cement:	Vegyessék:	Szammer:
Bankj. 11475	Szászvári 50000	Alt. Légsz. 85000	Telefon 49000
Ért. 23500	Köb. 156000	Bárdi 4500	Temesi sör 31000
Ágrár 23000	István 17000	Baróti 5300	Pannonia
Magyar hitel 73000	Köb. tégl. 37000	Boni 24000	Török 12500
Jel. 6800	Eszakmagyar	Brassói 103000	Pamut 67000
Levélmitelő 9035	Drasche 63000	Chimoin 15250	Vasm. vill.
Olaj 5800	Magnesit 360000	Dania 26500	Zagyvapálfalv 21000
Oszt. Hite 49000	M. aszfalt 18500	Egis 6100	Villányi 1750
Angolbank	M. Alt. Kész. 551000	Diana 3950	Mezőgazd. 190000
Bosny. agrár 7800	Kerámiai 38000	Izzo 110300	Klein és fia 9000
Iparbank 14000	Nagybányai 50000	Textil 5900	Turul
Horvát 9600	Újfalvi 33000	Gyapjuzósó 24000	Georgia új
Hermes 6800	Utikányi 27000	Papírpar 10000	Unio színház 39000
Ingatlan 44900	Salgó 159000	Részvénykör 72500	Vármegyeyi 5100
Porgalmi 6300	Ryendák:	Szöveköb. 16500	Mezőegyesyi
Ker. hitel	Athenaeum 44000	Spodium 54000	Faipar:
Földhitel 46900	Frankli 45000	Temesi szesz 25000	Alt. Faipar 3000
Közp. Jel. 2200	Globus 8900	Fellen 18900	Dunaharaszti 9000
Városi 3100	Pallasz 25250	Flóra 30000	Cserző 7250
Merkur 4150	Révai 14000	Fővárosi sör 14500	Egy. fa 5500
Nemz. bank	Rígler 38000	Goldberger 25500	Fűtőgyár 9000
Ker. k. 188000	Guossi ex 7000	Gschwindt 79000	Guttman 72000
Cseh 3000	Stofanum 2000	Hung. műtr. 81000	Hazzi 46000
Német 6700	Vos- és gépjármű:	Horvát 215000	Körösbányai 5500
Takarék és biztosítók:	Köb. 21500	Kábel	Kronberger
Bélvárosi ex 4100	Osáky 13700	Juta	Lignum Tras 15800
Fővárosi	Gépjár. 41000	Karton 45000	Erdő 2850
Lipótváros 2500	Papgyár 38000	Keglevich 3350	Malomsok 4750
Magy. Alt. ex 18000	Franklin 22000	Királyautó 3250	Nemzet 70000
Pesti hazai 230000	Ganz D. 350000	Királysör 18000	Lichtig 2300
M. orsz. tak. 17400	Ganz vill. 330000	Keleti 19500	Lichtig új
Első Magy. 120000	Ganz vill. új	Klotild 23500	Ófa új 87000
Fonciére 57000	Gép és vasnt 22000	K. Polg. Sör 102000	Magyar Lloyd
Jég 24000	Győrfly 21000	Cukorpar 595000	Rézbányai 14000
Pannonia 22000	Kaszab 22750	Haltanyésztő 5450	Szlavonia 28000
Magy.-Francia	Kühne 22000	Krausz 31000	Union
Malmok:	Láng 56000	Royal 20000	Viktoria 5150
B.-miskolci 29000	Láng 6825	Szegedi 87000	Zabotai 35500
Bozsordia 11400	Lipták 6825	Rex Lloyd 5200	Zentai
Első Bpest 92000	Mág 21000	Tokaji 19000	Honita 3500
Gizella 16500	Magyar szél 54000	Lámpa 56000	Magyar Auer 8100
Hungária 33000	Magyar-Belga 47500	Ligetüzem	Merkur
Törökszentm. 10000	Motorgyár 26000	Auer 41500	Közlekedési váll:
Viktória 63000	Olom 8800	Kender 27000	Adria 15500
Királymalom 18500	Vegyipar 14250	Östernelő 60800	Atlantica 29250
Trasszdan. 18500	Vagongyár 34500	Ruggyanta 46500	Levante 141000
Békéscsabai 10000	Rozssemann	Szalámi 8550	Miskolci 9000
Bányák és fémtel:	Schlich 38500	Vasnt forg. 64000	Trust 29500
Bozsordia 19000	Schuller 20000	Marosi petr. 23500	Trust új
Brassói	Tendlorf	Ocska 13000	Nova 4800
Borsói 53000	Wörner	Ótájar 36000	Közuti 13000
Lőrinczi 27000	Hofner 53000	Plóbus 15500	Városi 14500
	Rima 30250	Püspöki 10500	Déli 34250
	Hofner új	Schwartz 15000	Alamvasut 148000
		Szilka 43000	Bur 8300

Nem jegyzett értékek: Magyar Amerikai Bank 7000-800, Lloyd bank 4000-100, Budapesti bank 2300-300, Foresta 12000-13500, Just izzó 2050-200, Corvin 11-12000, Kopeck 2300-850, Warm-dorffy 1350-800, Holland izzó 1400-600, Nagy-beckereki olaj 600-250.
Lichtig jég 700-1200, Viktoria 8000, Georgia 7800-9000, Hofner 47-48000, új. Fegyver 270-75000, Ciom jog 7300-500, Mág jog 8450-9400, Új szolnoki 3800, Magy. cukor 82000, Dél cukor 13000, Interex 17000, M. F. T. R. 85000, Szlavonia 5-5950.

Hirdessen a Hajdúföldben!

2: 46.6 mp., 2. Trampits MTK. 3. Budai Szolnoki MOVE.

3000 méteres síkfutás: 1. Csabay MTK 9: 36.2 mp., 2. Csakay MOVE C-FC 9: 40 mp., 3. Gyulai D MOVE. Erős küzdelem.

Salydobs: 1. Egri Csillaghegyi MOVE 1201 cm., 2. Kirchoffer DTE 1208 cm., 3. Nonn MAC 1193 cm.

Diszkoszvetés: 1. Egri C-MOVE 3876 cm., 2. Nonn MAC 3236 cm., 3. Kirchoffer DTE 3196 cm.

Megasugrás: 1. Muskát MTK 169 cm., 2. Komjáthy DEAC 169 cm., 3. Balla DTE 165 cm., Komjáthy a döntőtől Muskát javára visszalépett.

Távolugrás: 1. Balla DTE 681 cm., 2. Pallaghy MAFK 616 cm., 3. Hadházy D MOVE 602 cm.

Rudugrás: 1. Hadházy D MOVE 330 cm., 2. Brausz FTC 300 cm. (Térd-sérülés miatt nem ugrott tovább.)

Olimpiai staféta: 1. MTK, 2. DGASE, 3. DEAC.

Távolugrás ifjúsági: 1. Pater D MOVE 592 cm., 2. Király D MOVE 395 cm., 3. Majaik D MOVE 551 cm.

200 m. síkf. ifjúsági: 1. Ruzicska MTK 24 mp., 2. Király D MOVE, 3. Kemény DTE.

Diszkoszvetés ifjúsági: 1. Nyilas D MOVE 29 m., 2. Varga DMTK 26-90 m., 3. Tihanyi DTE 25-56 m.

10x100 méteres staféta a MOVE ezüst serlegéért: I. DGASE, II. DTE, III. DEAC. A győzelmet a kitűnő gazdaságok következő csapat nyerte meg: Paszov, Lippóczy, Scholtz, Krötzer, Horvath, de Sango, Kégel, Walfon, Tüdja, Kalmar.

A MOVE ezüst serleg vándordíj eddigi védői: DEAC 1, DTE 2, DGASE 1 győzeleimmel.

Az MTK nyerte a magyar kupát is

Szítáló esőben folyt le Budapesten a magyar kupadöntő mérkőzés az MTK és UTE között. A győztes az MTK lett 4: 1 arányban győzelmmel s ezáltal megnyerte a bajnokság után a magyar kupát is — megérdemelten. Az UTE a letört csapat képet mutatta.

A BTE veresége Nyiregyházán. A DTE a nyiregyházi Tőrekvestől, amely a DMTK és DEAC-al szemben csúnyán hatalmas meglepetéseket, vereséget szenvedett 3: 1 arányban. Veresége, bár két tartalékkal játszott, realitnak mondható. Bíró Kondor Aladár.

A DKASE győzele Szolnokon. A DKASE vasárnap Szolnokon játszott az SzMTE-vel és 3: 1 arányban megérdemelten szép játék után győzött.

A DMTK jöképességű ifjúsági bajnoksápa 2:0 arányban győzött Karcagon a Kiké ellen. A II. felidőben hatalmas zápor miatt háromszor félbeszakították a mérkőzést.

DMTK-DMTE 12:0. félidő 6:0. A DMTK könnyen győzött a munkáscsapat felett s nagy gólarányú győzelmmel erős reménye lehet a harmadik helyre.

Három napi elzárásra ítelt DTE labalista. Mint ismeretes, a DEAC-DTE bajnoki mérkőzés után a DTE centerosátára, Főrizs Rezső a „kerületi válogatott” tétleg bántalmazta a nézőközönség egyik egyetemi hallgató tagját reprodukálhatatlan szavak kíséretében. Főrizst hűtőbe vonta a felősségre de Kajthy Zoltan rendőrfelügyelősé rendőrbíróval szemben tanúsított viselkedéséért három napi elzárásra s 800 korona pénzbüntetésre ítelt.

Meinl Robusta
Legfinomabb keserű csokoládé
Minden Meinl üzletben kapható.

FTC-Törekvés 3:0 (2:0). Az FTC lett a kupa harmadik helyezettje.

A Szombathelyi AK a vidék legjobb csapata. Vasárnap Szombathelyen volt a döntő mérkőzés a vidék legjobb csapata büszke címéért.

Cigányzenészek - DVSC. Érdekes (footballmérkőzés lesz ma kedden délután 5 órai kezdettel a Diószegi uti vasutaspályán.

Salamoni ítélet a KTE óvása ügyében. A kerület fellegbelső tanácsa kétfőn foglalkozott a KTE-Nyiregyházi KSE óvása ügyében hozott intézköztségi határozattal.

Kisvárdai TE-Nagykálói SE 5:0. Bíró Szabó Kálmán.

KÖZLEMÉNYEK

Amárka zuhanása könnyen magával ránthatja a koronánkat is.

A berlini devizapiacra a mai napon fantasztikus árfolyamok kerültek felszáró és az esti órákban az angol font már igen közel járt a 800 ezres és a dollár a 170 ezres nivóhoz.

A márka zuhanásában ugylátszik nincs végpont

és az elértéktelenedés oly rohamos mértékben történt meg, hogy ma már nemcsak rendkívül súlyos gazdasági, hanem még súlyosabb belpolitikai bonyodalmakat vonhat maga után.

A valutatörténelemben eddig teljesen példátlan eset az, hogy egy fizetési eszköz

egy nap alatt értékének felére süllyedt.

A német indexszámában olyan ugrás várható, amellyel a munkabérek nem tudhatnak lépést tartani.

A magyar korona szempontjából a márka zuhanás igen súlyos következményekkel jár és egyre világosabban igazolja azt a tény, hogy a korona jelenlegi értéke tényleg csak fiktív értékes

és tisztára a nemzetközi piacoknak a koronába vétett kitért jelent. Egy stabilitási periódus olyan hit tehát, amelyet a legkisebb gazdasági bonyodalom is rendkívül könnyen megintogathat.

Leszállítják a liszt kivitelile illetéket. A közlelemzésügyi miniszteriumban a malomérdekeltségek képviselőivel Bud János közlelemzési miniszter megbeszélést tartott, egy részt az ellátatlanok részére szükséges gabonamennyiség biztosításáról, másrészt a szünetelő lisztkivitel

előmozdítására szükséges teendőkről. Mint értesülünk, az eddigi lisztkivitelile illetéket 5 kilógramra szállítják le. - A malomérdekeltségek ezzel szemben biztosítékot nyújtanak arra, hogy az ellátatlanok részére szükséges lisztmennyiséget minden körülmények között biztosítani fogják.

Nagy felhajtás a budapesti marhavásáron. Felhajtás 843 helyföldi marha. Árak: tehén 900-1150, csontozni való 600-750, növendék marha 650-950. A vásár vontatót. A közép és silány minőségűek 50 koronával esőkkentek.

A BÜSZDE

Magyar korona: 7 Zúrlchi zárlat

Berlin 40, Hollandia 21830, New York 558%, London 2568, Páris 3470, Milano 2540, Prága 1669, Budapest 7, Belgrad 650, Bukarest 275, Varsó 50, Bécs 78%.

Devizaközp. hiv. ár. Dollár 7325-7500, francia frank 465-77, svájci frank 1320-1355, székeli 219% lei 38-40% líra 339-351, dinár 80-82% marka 590-630, osztrák korona 1030-1090.

Értéktárszde Sok áru lassu lemorzsolódás. Tartott irányzat. Kosztépz 8-9%.

Terményfőzede zárlat Az irányzat továbbra is szilárd. Hivatalos árak: Buza 76 kilós tiszavidéki 34500-34750, egyéb 34000-34250, 78 kilós tiszavidéki 34750-35000, egyéb 34250-34500, rozs 26500-27000, takarmány árpa 24500-25500, zab 26500-27000, tengeri 24000-24500, kórpa 11750-12500.

Ferencvárosi sertésvásár: Felhajtás 1700. Árak: Könyvi 1660-900, közép 7800-2050, nehéz zsírmentes 1800-2060. A vásár élénk.

„ELEFÁNT“ üveg- és porcellánragasztó megérkezett!

SZEPLŐ, PATTANÁS és egyéb arcbántalmak ellen használjon Korzó „Éva“ arckenőcsőt és szappant beszerezhető a KORZÓ DROGERIÁBAN Piac-utca 42.

A Magyar Távirati Iroda

uj távirat arfolyamjelentése ugyszólván nélkülözhetetlen minden magyar gazda számára.

Az uj arfolyam hírszolgálatnak az a rendkívüli jelentősége van, hogy az ország gazdaközössége aránylag

rendkívüli olcsó

előfizetési díj ellenében naponként megbízható forrásból táviratban értesül a

magyar korona aznapi külföldi értékeléséről, a devizaközpont hivatalos jelentéséről, a terményfőzede, hus-, sertés-, vágómarha-, ló- és takarmányvásár, valamint a hüvelyesek és vetőmagvak arfolyamairól;

tehát a gazdasági élet szempontjából fontos összes piaci arakról. A M. T. I. 1923 május hó 1-től kezdődőleg indítja meg távirat arfolyam szolgálatát. Ennek hírtokában a gazdatársadalom naponként a kellő tájékozottsággal fog rendelkezni s ez a körülmény teljesen kizárja azt, hogy az előfizetők üzleteik lebonyolítása alkalmával bárki által félrevezetessenek!

Akik erre a szolgálatra előfizetni kívánnak, ezt akár írásban, akár szóval bejelentetik a Magyar Távirati Iroda debreceni fiókjánál (Kossuth-u. 53 szám a). Ugyancsak ezen a helyen adnak készséggel minden felvilágosítást is.

426/1923-II. szám.

Árverési hirdetés

A városi tanács rendelkezése folytán a város tulajdonát képező Dombostanya öntözési 1420 hold és 1377 □ öl területű földbirtoknak az 1923. évi október hó 1-től 1935 szeptember 30 ig terjedő időre leendő bérbeadására holdankénti 124 kg. rozs utóajánlati bérösszegek kiküldtési árul vételével az 1923. év június hó 23. napjának délelőtt 9 órájára utóajánlati árverés megtartását tűzöm ki. Ez alkalommal árverés fog tartatni holdankénti 100 kg. rozs kiküldtési ár mellett a II. alternatíva (szőlőtelepítési kötelezettség) alapján is.

Az árverés a városháza kis tanácstermében fog megtartatni s annak eredménye ellen további utóajánlatnak helye nincs.

Az árverési feltételek a gazdasági ügyosztálynál meatekinthetők. Debrecen, 1923 június 18.

Zsolt, tanácsnok.

Mosassa Wachs Reberl gyári vállalkozással szentmihály-u. 55.

Szirek András

ur és egyenruha szabó Divatos angol szövetek raktára. Szent Anna-utca 1. Telefon 509.

Eredményesek a Hajdu- föld hirdetései!

Apró hirdetések

Behrecon város közepén elsőrendű nagy vendéglő és kávéházhoz tőke, erős üzletlára keresetlik. Szakértelem nem feltétlen szükséges. Befektetés biztosítva. Biztos megélhetés. Cím a kiadóban.

Köl vagy három főiskolai vagy egyetemi hallgató teljes ellátást kaphat keresztényen ur családnál. Cím a kiadóban.

Kellett hajlat legmagasabb áron veszek Párisi Hölgyfodrász Szalon Simonffy-utca 7.

„Singer“ karikahajós varrógép eladó, Apafi-utca 32. szám.

Kenyérhajlat veszek kisebb-nagyobb tételekben. Telefonhívásra hűzőkhoz megyek. Telefon 3-48.

Lakást keresek, egy szoba, konyhából állhat azonnalra. Közvételt díjazok. Cím a kiadóban.

Ólmet bármily mennyiségben vesz lapunk kiadóhivatala.

2 millió korona kölcsön után 150 ezer korona kamatot fizetek egy hónapra!

Ingatlanra, elsőhelyen leendő betáblázásra. Ajánlatokat kér Nagy Lajos Iroda Veres utca 9. Értekezhetni lehet a délelőtti órákban 8-1 ig.

Urihölgyek figyelmébe!

Mackart selyem és gyapjúfonal legszebb színekben és mindentelie kézimunkaanyagok, fonalak, cérnák, legújtanysabban szereshetők be

SZILÁGYI LAJOS kézimunka- és mihimző vállala DEBRECEN, Széchenyi-u. 1.

Tűkorgyártás, üvegesiszolás

regi tűkrök ujjaöntése Sipkovits Béla üvegműipari vállalkozás Sziv-utca 14-15. Telefon 356.

Szépség, hatalom, gazdaság!

Vénusz Kosmetikai intézetemben eltávolítok mindenféle arcbőrhibat, 10 nap alatt az aró ragyogó szépségű lesz. Szeplőt, májfoltot, pattanást, mitesszert, szemölcsöt, orr és kézvérdősséget, eltávolítok hajszálakat, aró-, mell- és karról vég eg. Arcmaszázs, mely rendkívül fiatalít, bérletben kapható. Debrecen Széchenyi-u. 16

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, VÉGHÉZ olesón beszerezni tessék menni, hol kevésbé használt ur ruhák eladása vétel és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca Z. 52. (Zenedével szemben.)

Lapkihordó asszonyok felvétetnek

lapunk kiadóhivatában Piac-u. 59.

Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat. Kiadja: Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.